

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α,Β,Γ,Δ

Αθήνα, 18/9/2020
Αρ. Πρωτ. Δ1γ/ΓΠ οικ 57739

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 10187
Τηλέφωνο: 213 2161326, 2132161514, 2132161344
2132161346
Email: ddy@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Μέτρα προστασίας της Δημόσιας Υγείας στο πλαίσιο αποφυγής της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2, στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Σχετ.:

1. Ο ΑΝ 2520/1920, ΦΕΚ 273/40, τα «Περί Υγ. Διατάξεων», όπως τροποποιήθηκε κ ισχύει.
2. Το ΠΔ 121/2017 (ΦΕΚ 148 Α,) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
3. Το 44ο άρθρο της ΠΝΠ «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (ΦΕΚ 90/Α/1-5-2020)
4. Η υπ. αριθμ. Δ1α / ΓΠ.οικ. 56435 (ΦΕΚ 3958 / Β' / 15.9.2020) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Κανόνες τήρησης αποστάσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάντησης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19».
5. Η υπ. αριθμ. οικ. 36124 /1194 (ΦΕΚ 3945/Β/15-9-2020) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ως προς την οργάνωση του χρόνου και του τύπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α55), όπως ισχύει.
6. Η υπ.αριθμ. Δ1γ/Γ.Π./οικ.14210/28-2-2020 (ΑΔΑ: Ψ028465ΦΥΟ-ΦΒ8) εγκύκλιος της υπηρεσίας μας με θέμα «Μέσα Μαζικής Μεταφοράς – Τήρηση Κανόνων Υγιεινής»
7. Το με αρ.πρωτ. Δ16/ΓΠ οικ. 51330/13-8-2020 έγγραφο μας με θέμα «Ενημέρωση επιβατικού κοινού των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς αναφορικά με την υποχρεωτική χρήση μάσκας»

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η πανδημία της νόσου του κορωνοϊού (COVID-19) παραμένει σε εξέλιξη. Βάσει των διαθέσιμων έως σήμερα επιδημιολογικών δεδομένων οι τρέχουσες κατευθυντήριες οδηγίες για τα μέτρα ελέγχου πρόληψης διασποράς του SARS-Cov-2 στην κοινότητα, περιλαμβάνουν:

- φυσική απόσταση (κατά προτίμηση τουλάχιστον 2 μέτρων)
- χρήση προστατευτικής μάσκας,
- σωστή υγιεινή χεριών,
- απολύμανση επιφανειών,
- καλό αερισμό,

- **έγκαιρη ανίχνευση κρουσμάτων και απομόνωσή τους καθώς και άμεση ιχνηλάτηση των επαφών τους.**

Το Υπουργείο Υγείας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και λόγω της αύξησης των κρουσμάτων της νόσου COVID-19 καθώς και της αναμενόμενης εποχικής αύξησης άλλων κρουσμάτων ιογενούς αιτιολογίας (εποχική γρίπη κ.α) κρίνει σκόπιμη και απαραίτητη την υπενθύμιση των κανόνων υγιεινής που θα πρέπει να τηρούνται στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς στα πλαίσια της προστασίας του επιβατικού κοινού και του προσωπικού και την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού.

2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΑΣΚΑΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 της σχετικής (4) ΚΥΑ, στους χώρους προσέλευσης και αναμονής των μέσων μαζικής μεταφοράς, καθώς και εντός των οχημάτων και των συρμών, το προσωπικό και οι επιβάτες υποχρεούνται να φέρουν μη ιατρική **μάσκα προστασίας**. Η υποχρέωση αυτή ισχύει επίσης για τον οδηγό και τους επιβάτες επιβατηγών οχημάτων δημόσιας χρήσης.

Τονίζεται ότι, κρίσιμης σημασίας για την **αποτελεσματικότητα χρήσης της μάσκας** είναι η **σωστή εφαρμογή** της, έτσι ώστε να μην αφήνει κατά το δυνατόν κενά μεταξύ προσώπου και μάσκας. Η μάσκα θα πρέπει να εφαρμόζεται σωστά στο πρόσωπο **καλύπτοντας τη μύτη και όλη τη περιοχή του στόματος μέχρι και κάτω από το πηγούνι**.

3. ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

Επιπλέον, σας υπενθυμίζουμε ότι βρίσκεται σε ισχύ, η σχετική (6) εγκύκλιος μας αναφορικά με την τήρηση των κανόνων υγιεινής στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, σύμφωνα με την οποία:

- ❖ Όλα τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και όλοι οι χώροι των επιβατικών σταθμών θα πρέπει να διατηρούνται πάντα καθαροί. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στην τήρηση τακτικού προγράμματος καθαρισμού και εφαρμογής απολύμανσης και όταν κρίνεται αναγκαίο να διεξάγεται και έκτακτος καθαρισμός και εφαρμογή απολύμανσης. Τα σκευάσματα που θα χρησιμοποιούνται να είναι εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ. Λόγω της ραγδαίας αύξησης των κρουσμάτων ιογενούς αιτιολογίας, **προτείνεται η εντατικοποίηση των προγραμμάτων καθαρισμού και απολύμανσης**.
- ❖ Σχολαστική καθαριότητα και απολύμανση πρέπει να εφαρμόζεται ιδιαίτερα στις χειρολαβές και τα στηρίγματα, από όπου κρατούνται οι επιβάτες, καθώς και στους διακόπτες ειδοποίησης στάσης.
- ❖ Όπου υφίσταται χάρτινο εισιτήριο να αποφεύγεται κατά τον έλεγχο η ανταλλαγή του εισιτηρίου μεταξύ επιβάτη και ελεγκτή.
- ❖ Να εφαρμόζεται τακτικό πρόγραμμα καθαρισμού και απολύμανσης στα συστήματα αερισμού και κλιματισμού όλων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς καθώς και σε όλους τους χώρους των

επιβατικών σταθμών. Τα σκευάσματα που θα χρησιμοποιούνται να είναι εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων.

- ❖ Όλες οι εσωτερικές επιφάνειες των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και των χώρων των επιβατικών σταθμών να διατηρούνται καθαρές και χωρίς φθορές, ώστε να αποτρέπεται η συγκέντρωση μικροοργανισμών και εντόμων υγειονομικής σημασίας, όπως π.χ. παρασίτων, μυκήτων, μυγών, κουνουπιών, κατσαρίδων κ.α., τα οποία δυνητικώς μπορούν να εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την Ατομική και τη Δημόσια Υγεία.
- ❖ Οι υπάρχοντες χώροι υγιεινής (τουαλέτες) να είναι εφοδιασμένοι με χαρτί υγείας, σαπούνι για την πλύση των χεριών και χαρτί για το στέγνωμα των χεριών.
- ❖ Για την αποφυγή εμφάνισης εντόμων και παρασίτων υγειονομικής σημασίας (κατσαρίδες, κουνούπια, μύγες, κοριοί, ψύλλοι, κ.α.) ή τρωκτικών, είναι απαραίτητο να πραγματοποιείται εντομοκτονία – μυοκτονία από εξειδικευμένο συνεργείο, με εγκεκριμένα σκευάσματα (όπως αυτά προβλέπονται και εγκρίνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).
- ❖ Σε περιπτώσεις που τα οχήματα χρησιμοποιούνται πέραν του σκοπού τους, για την εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών και γεγονότων, από τα οποία δύναται να επηρεαστεί δυσμενώς η Δημόσια Υγεία, απαιτείται η διενέργεια **έκτακτου** καθαρισμού, αερισμού και απολύμανσης αυτών, προτού δοθούν ξανά στην εκτέλεση των προγραμματισμένων δρομολογίων τους.
- ❖ Τέλος, υπενθυμίζουμε την εφαρμογή της αντικαπνιστικής νομοθεσίας στους χώρους των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

4. ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ, ΣΥΝΕΧΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ

Επιπλέον των ανωτέρω θεωρείται απαραίτητο **τα παράθυρα των οχημάτων να είναι συνεχώς ανοιχτά για επαρκή αερισμό ταυτόχρονα με τη χρήση του κλιματισμού, ώστε να επιτυγχάνεται η επιθυμητή θερμική άνεση των επιβατών.** Αναφορικά με τη χρήση **κλιματισμού** στα μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς και στα λοιπά μέσα μεταφορών (ταξιδιωτικά λεωφορεία-πούλμαν, πλοία, τρένα, ΚΤΕΛ) συνιστάται η χρήση των συστημάτων κλιματισμού σε ρύθμιση μεγιστοποίησης της εισαγωγής νωπού αέρα. Επιβεβλημένη είναι η τακτική συντήρηση σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τον κατασκευαστή διαδικασίες. Στα επιβατικά αυτοκίνητα που χρησιμοποιούνται από υπηρεσίες ενοικίασης αυτοκινήτων, ο κλιματισμός μπορεί να χρησιμοποιείται κανονικά, εφόσον ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή για τις διαδικασίες συντήρησης, απενεργοποιώντας κατά το δυνατόν τη λειτουργία ανακύκλωσης του αέρα.

Τέλος, σας υπενθυμίζουμε το σχετικό (7) έγγραφό μας, σύμφωνα με το οποίο επισημαίνεται η ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης των επιβατών αναφορικά με τη χρήση μάσκας μέσω των ακόλουθων μέτρων:

- 1ον: Τοποθέτηση **ειδικής σήμανσης** που θα προειδοποιεί για την υποχρεωτική χρήση μάσκας στους χώρους προσέλευσης και αναμονής των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, στις αποβάθρες, καθώς και εντός των οχημάτων και των συρμών.
- 2ον: **Συνεχείς ανακοινώσεις** – ηχητικές καθώς και οπτικές όπου καθίσταται δυνατό - για την υποχρεωτική και σωστή χρήση της μάσκας με κάλυψη μύτης και στόματος.

Οι ανωτέρω συστάσεις αφορούν τόσο τις αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες όσο και τις δημοτικές συγκοινωνίες.

Παρακαλούμε όπως φροντίσετε για την άμεση εφαρμογή των αναφερομένων στην παρούσα καθώς και την ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων εποπτείας σας.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΡΕΖΕΡΑΚΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Για ενέργεια (με την παράκληση να ενημερωθούν οι εποπτευόμενοι φορείς σας):

1. **Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών**
Δ/νση Επιβατικών Μεταφορών
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε Τ.Κ. 15669 Παπάγος
2. **Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών**, Μετσόβου 15, Αθήνα, ΤΚ 106 82
3. **Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.**, Αθηνάς 67, Αθήνα , ΤΚ 105 52
4. **Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος** , Καρόλου 1-3, Αθήνα, ΤΚ 10437
5. **Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης**, Αλ. Παπαναστασίου 90, Θεσσαλονίκη, ΤΚ 54644
6. **Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (ΟΣΕΘ Α.Ε.)**, Αγροτεμάχιο 51, κτίριο Β1, GANAS & GANAS, ΤΚ 57001, Θέρμη
7. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής**
Κατεχάκη 56, ΤΚ 115 25, Αθήνα
8. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας**
Σωκράτους 111 ΤΚ 41336, Λάρισα
9. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας**
Β. Ηπείρου 20 ΤΚ 45445, Ιωάννινα
10. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου**
Ν. Εθνική Οδός Πατρών – Αθηνών 158, ΤΚ 26442, Πάτρα
11. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης**
Καθ. Ρωσίδα 11, ΤΚ 54008, Θεσσαλονίκη
12. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου**
Ακτή Μιαούλη 83 & Μπότσαρη 2-8, ΤΚ 18538 Πειραιάς
13. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης**
Πλ. Κουντουριώτη, ΤΚ 71202, Ηράκλειο

Κοινοποίηση

1. **Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας**, Ριζαρείου 1, ΤΚ 152 33 Χαλάνδρι

2. **Ε.Ο.Δ.Υ.** , Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123 Μαρούσι
3. **Εθνική Αρχή Διαφάνειας**, Λένορμαν 195 & Αμφιαράου, Αθήνα, ΤΚ 104 42

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
3. Γραφείο Τύπου
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
5. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
6. Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος, Τμήμα Γ